

PELLERVON RAHASTO

Osuustoiminnan kehittämiseen

Rahasto perustuu Pellervo-Seura ry:n lahjoitukseen 1964 sekä myöhempiin lahjoituksiin. Se edistää kansan taloudellista vaurastumista tukemalla apurahoin tutkimuksia, jotka koskevat osuustoiminnan, keskinäisyyden tai maatilatalouden kehitykseen liittyviä taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurikysymyksiä.

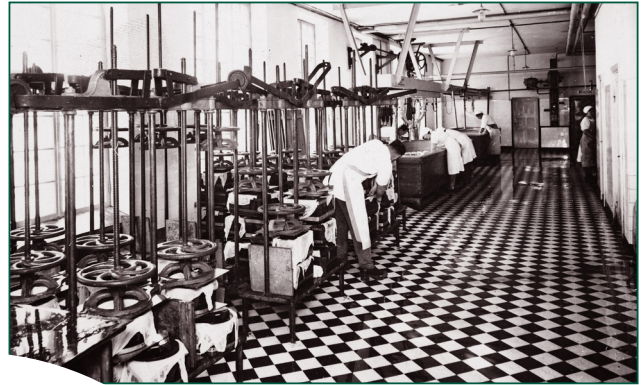
Pellevo-Seura perustettiin 1899 Suomen maaseudun kehityksen pahimpien esteiden kuten pääomapulnan sekä maatalouskoneiden ja -tarvikkeiden kaupan ja karjatalouden tuotteiden viennin ongelmien ratkaisemiseksi.

Seura aloitti aatteellisenä tuottajien ja maaseudun väestön taustajärjestönä ja yhdisti osuuskuntien edunvalvonnan.

Koneita, lannoitteita ja siemeniä välittäneet paikalliset osuuskunnat olivat usein paikkakuntien ensimmäisiä osuustoimintayrityksiä, mutta samoihin aikoihin organisoitiin myös maatilojen luotosta, koneistamista, tuotteiden vientiä ja kasvinjalostusta osuustoiminnaksi. Seura itsekin harjoitti yhteisostoa, kunnes ne siirtyivät jäsenten toimialaksi.

Pellervo-Seuraan liittyivät kaikki tuottajien hallitsemat osuustoimintayritykset, yhdistykset ja seurat sekä suuret keskusliikkeet. Osuuskassojen Keskuslainarahasto, nykyinen Pohjola Pankki, perustettiin 1903, keskustukku-liike SOK 1904, osuusmeijerien Vainvienti-Osuusliike Valio ja Keskusosuusliike Hankkija 1905. Säännöstelytalouden tarpeiden takia syntyi 1918 vielä keskusliike Karjakunta. Hankkija perusti 1913 kasvinjalostuslaitoksen, joka tuotti kymmeniä Suomeen sopivia lajikkeita, sekä koneita ja meijerilaitteita valmistaneen tehtaan. Noin kymmenen suurta keskusliikettä ja vakuutusyhdistysten jälleenvakuutusyhtiöt Kekri ja Vakava olivat vuosikymmeniä seuran näkyvimät jäsenet.

Osuuskunta Metsäliitosta tuli 1947 suurin pellervolainen yhtiö, jonka omisti 200 000 pienmetsänomistajaa. Se perusti "Korean suhdanteen" lopulla 1953 Selluloosa Oy:n,

Valion vanha juustomeijeri. Kuva: Museovirasto

joka osti Äänekosken tehtaat puunjalostusalan hintakartellin murtamiseksi. Metsäliiton yhteismyynti ja hintasopimukset vakauttivat 1950- ja 1960-luvulla puun hintatasoa, ja 30 000 metsänomistajan osakesalkku painoi paljon 1970-luvun tulopolitiikassa. Äänekoski Oy (nykyinen M-real) käsitti muun muassa vesivoimalan, puuhiomon sekä sellu- ja paperitehtaan. Sittemmin Metsäliitto-Yhtymästä tuli puunjalostuksen monitoimiyhtymä: Metsäliiton

Teollisuus ja G.A. Serlachius Oy fuusioituivat 1987 Metsä-Serlaksi, ja 1992 useista yhtiöistä muodostettiin Metsäliitto-konserni, nykyisin Metsä Group.

Osuustoimintayhtiöiden henkilöstökoulutus ja neuvontatyö kuuluivat Pellervo-Seuran toimintaan alusta alkaen. Pulavuonna 1932 se perusti maataloustuotteiden hintoja ja kauppaa tutkivan laitoksen ja 1979 kansantaloustieteellisen Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen, sittemmin Pellervon taloustutkimuksen PTT ry:n.

Vuonna 2017 Pellervo-Seura muutti nimensä Osuustoimintakeskus Pellervoksi. Nykyään Pellervossa ovat edustettuina kaikki osuustoiminnan eri muodot ja keskeiset toimijatahot. Viimeisimpänä suurena toimijana mukaan liittyi 2017 työväen osuustoimintaa edustava Tradeka.

Osuuskunta Sigillum/Pentti Mäkelä

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.